

Opinie o Donaldzie Tusku jako przewodniczącym Rady Europejskiej

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2017 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Dwupółletnia kadencja Donalda Tuska na stanowisku przewodniczącego Rady Europejskiej kończy się 31 maja. Wybór Donalda Tuska na szefa jednej z głównych instytucji UE w 2014 roku wzbudził pewne nadzieje, choć wyrażane w sposób dość umiarkowany. Polacy w większości spodziewali się, że nominacja ta przyczyni się do poprawy wizerunku Polski i lepszego reprezentowania interesów naszego kraju na unijnej arenie¹. Nieco ponad połowa badanych była zdania, że spowoduje ona zwiększenie wpływu Polski na politykę UE. Jednocześnie Polacy przewidywali, że Donald Tusk – wzorem swojego poprzednika Hermana Van Rompuy – będzie przede wszystkim organizatorem i koordynatorem prac Rady Europejskiej, nie zaś faktycznym przywódcą Unii, mającym znaczący wpływ na kierunek jej działań. Po ponad dwóch latach sprawowania funkcji przewodniczącego Rady Europejskiej zapytaliśmy naszych respondentów o ocenę Donalda Tuska na tym stanowisku oraz o oczekiwania dotyczące jego politycznej przyszłości.

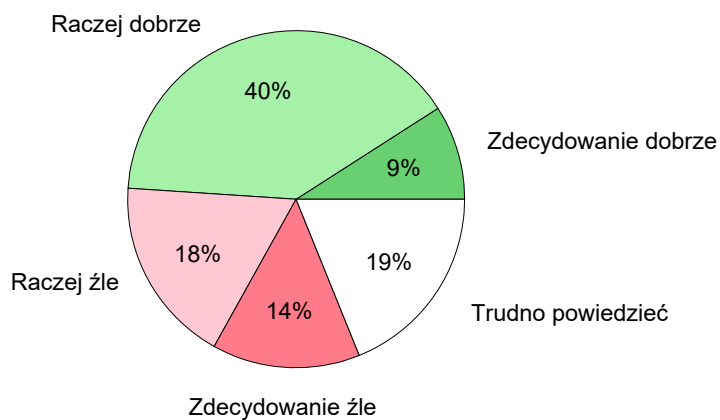
OCENA DONALDA TUSKA NA STANOWISKU PRZEWODNICZĄCEGO RADY EUROPEJSKIEJ

Ogółem blisko połowa badanych (49%) dobrze ocenia działalność Donalda Tuska jako przewodniczącego Rady Europejskiej². Krytycznie na ten temat wypowiada się co trzeci ankietowany (32%).

¹ Por. komunikat CBOS „Donald Tusk przewodniczącym Rady Europejskiej – społeczne reakcje i oczekiwania”, październik 2014 (oprac. B. Roguska).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (321) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 2–9 lutego 2017 roku na liczącej 1016 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. **Od grudnia 2014 roku Donald Tusk jest przewodniczącym Rady Europejskiej. Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) jego działalność na tym stanowisku?**

Oceny Donalda Tuska na stanowisku przewodniczącego Rady Europejskiej zależą przede wszystkim od orientacji politycznej i sympatii partyjnych badanych. Działalność Donalda Tuska docenia większość osób deklarujących poglądy lewicowe (76%) lub centrowe (64%), natomiast krytycznie ocenia ją ponad połowa respondentów identyfikujących się z prawicą (55%). W potencjalnych elektoratach zadowoleni z Donalda Tuska jako szefa RE są w ogromnej większości zadeklarowani wyborcy Nowoczesnej, PO oraz SLD. Negatywnie odbiera go na tym stanowisku większość sympatyków PiS. Zwolennicy Kukiz'15 są podzieleni w opiniach na ten temat.

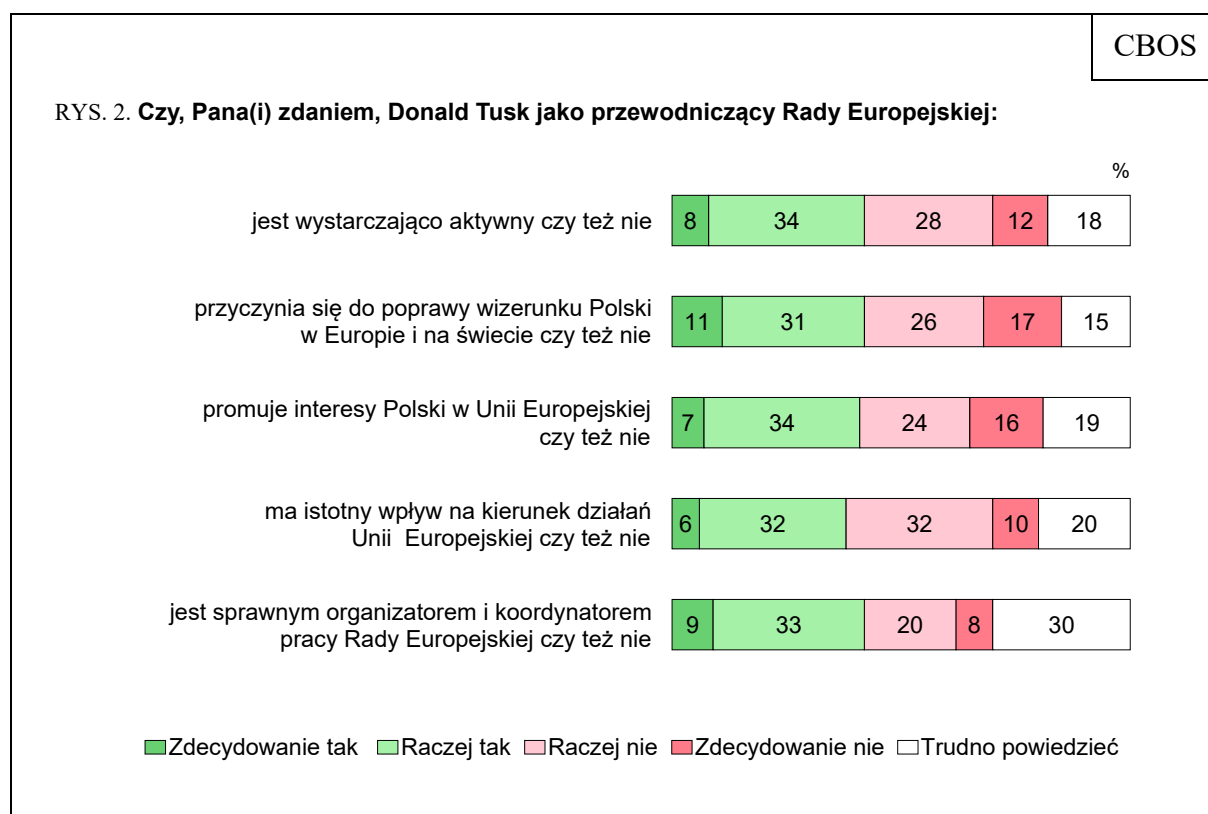
Tabela 1

Potencjalne elektoraty	Od grudnia 2014 roku Donald Tusk jest przewodniczącym Rady Europejskiej. Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) jego działalność na tym stanowisku?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nowoczesna Ryszarda Petru	87	8	5
Platforma Obywatelska	86	2	12
Sojusz Lewicy Demokratycznej	83	9	8
Kukiz'15	44	39	17
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	20	66	14

Szczegółowe oceny działalności Donalda Tuska jako szefa Rady Europejskiej są silnie spolaryzowane i uwarunkowane orientacją polityczną: 42% badanych uważa, że jest on wystarczająco aktywny na tym stanowisku, a 40% jest przeciwnego zdania, 42% respondentów sądzi, że przyczynia się on do poprawy wizerunku Polski w Europie i na świecie, a 43% – że nie przyczynia się do tego, 41% ankietowanych uważa, że promuje interesy Polski w Unii Europejskiej, a 40% – że tego nie robi.

Kontrowersje budzi także kwestia wpływu Donalda Tuska na politykę Unii Europejskiej: 38% badanych jest zdania, że w znacznej mierze wyznacza on kierunek działań UE, nieco więcej jednak (42%) twierdzi, że nie ma na to istotnego wpływu.

Stosunkowo najmniej rozbieżności jest w ocenach sprawności działania Donalda Tuska jako organizatora i koordynatora prac Rady Europejskiej. Dobrze ocenia go w tej roli 42% badanych, źle – 28%, duża grupa zaś (30%) nie ma w tej kwestii wyrobionego zdania.

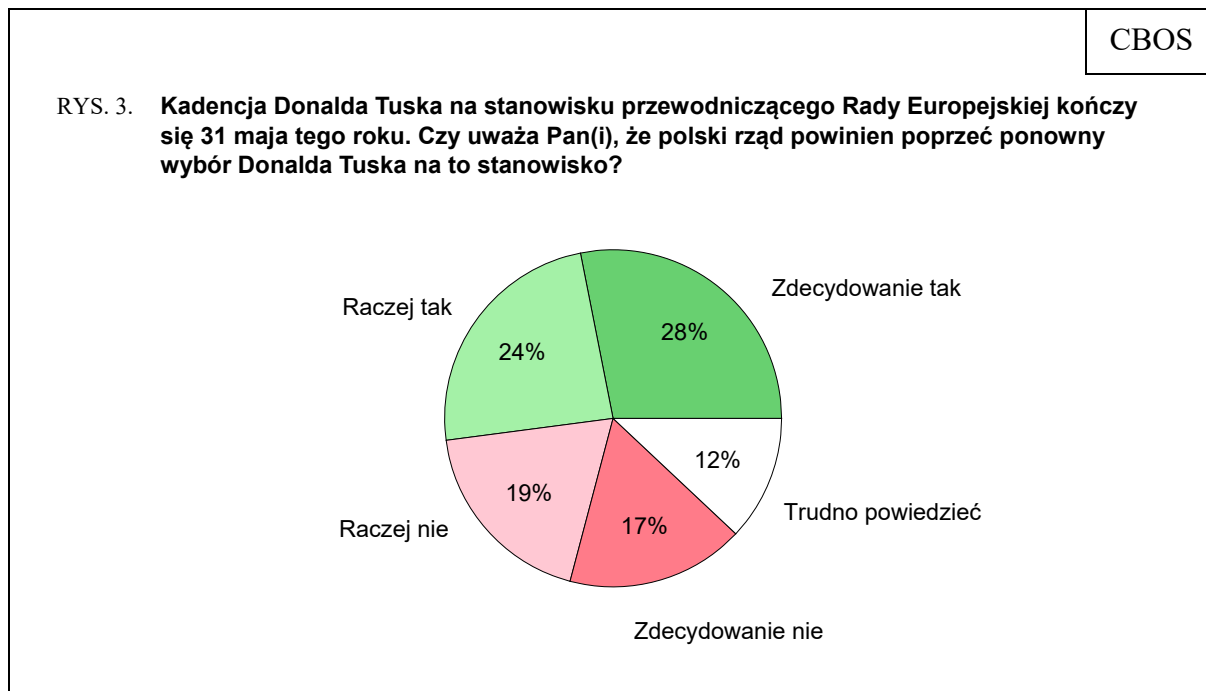
Oceny Donalda Tuska różnicują przede wszystkim poglądy polityczne i sympatie partyjne badanych. Pozytywnie oceniają go głównie ci, którzy identyfikują się z lewicą oraz politycznym centrum, na ogół krytyczne oceny pod adresem Donalda Tuska i sposobu pełnienia przez niego funkcji przewodniczącego Rady Europejskiej formułują natomiast ankietowani

o orientacji prawicowej. W potencjalnych elektoratach aprobatę Donalda Tuska i podejmowanych przez niego działań wyrażają zdeklarowani wyborcy PO, Nowoczesnej oraz SLD, dezaprobatę zaś zwolennicy PiS i, w mniejszym stopniu, sympatycy Kukiz'15.

Z analiz³ wynika, że na ogólną pozytywną ocenę Donalda Tuska jako szefa Rady Europejskiej wpływa przede wszystkim przekonanie, że jest on w tej roli aktywny i że poprawia wizerunek Polski w Europie i na świecie. W nieco mniejszym stopniu jest ona uwarunkowana opinią, że Donald Tusk promuje interesy Polski w UE oraz jest sprawnym organizatorem i koordynatorem prac Rady Europejskiej. Bez znaczenia okazało się przekonanie, że ma on istotny wpływ na kierunek działań Unii.

OCZEKIWANIA DOTYCZĄCE PRZYSZŁOŚCI DONALDA TUSKA

Wkrótce kończy się kadencja Donalda Tuska na stanowisku przewodniczącego Rady Europejskiej. Były premier jest gotowy sprawować tę funkcję przez kolejne 2,5 roku. Zdaniem ponad połowy badanych (52%) polski rząd powinien poprzeć ponowny wybór Donalda Tuska na to stanowisko.

³ Przeprowadzono analizę regresji liniowej metodą wprowadzania.

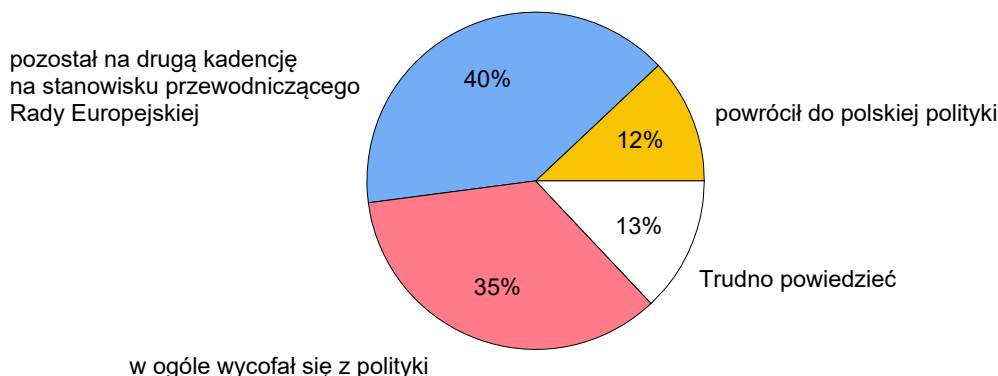
Opinie w tej kwestii zależą przede wszystkim od orientacji politycznej i preferencji partyjnych. Przekonanie, że rząd Beaty Szydło powinien poprzeć Donalda Tuska, wyraża większość badanych deklarujących poglądy lewicowe (78%) lub centrowe (67%). Przeciwna temu jest większość osób identyfikujących się z prawicą (59%). Jednoznacznie za udzieleniem Donaldowi Tuskowi poparcia przez rząd opowiadają się zwolennicy PO, Nowoczesnej i SLD. W większości przeciwni temu są wyborcy PiS. Sympatycy Kukiz'15 są w tej kwestii podzieleni, z tym że częściej uważają, iż rząd powinien poprzeć kandydaturę Donalda Tuska na stanowisko przewodniczącego Rady Europejskiej, niż wyrażają przeciwną opinię.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Kadencja Donalda Tuska na stanowisku przewodniczącego Rady Europejskiej kończy się 31 maja tego roku. Czy uważa Pan(i), że polski rząd powinien poprzeć ponowny wybór Donalda Tuska na to stanowisko?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Platforma Obywatelska	94	4	2
Nowoczesna Ryszarda Petru	89	8	3
Sojusz Lewicy Demokratycznej	85	6	9
Kukiz'15	43	33	24
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	20	69	11

Oczekiwania Polaków co do przyszłości Donalda Tuska są dość klarowne. W zależności od stosunku do niego i ocen jego działalności jako szefa Rady Europejskiej badani uważają, że powinien on pozostać na drugą kadencję na stanowisku, które sprawuje (40%), lub też sądzą, że powinien w ogóle wycofać się z polityki (35%). Tylko stosunkowo niewielka grupa osób (12%) chciałaby, żeby Donald Tusk po zakończeniu obecnej kadencji powrócił do polskiej polityki.

RYS. 4. Czy Pan(i) osobiście wolał(a)by, aby Donald Tusk:

Opinie w tej kwestii różnicują w głównej mierze poglądy polityczne i partyjne. Badani identyfikujący się z lewicą oraz centrum najczęściej chcieliby, aby Donald Tusk pozostał na stanowisku (odpowiednio: 56% i 50%), ankietowani o orientacji prawicowej w większości życzyliby sobie, aby w ogóle wycofał się z polityki (53%). Rozbieżność zdań w kwestii przyszłości Donalda Tuska jest jeszcze bardziej widoczna w elektoratach. Zwolennicy PO, SLD i Nowoczesnej najchętniej widzieliby go na dotychczas zajmowanym stanowisku przez kolejne 2,5 roku, natomiast wyborcy PiS – na politycznej emeryturze. Sympatycy Kukiz’15 są w tej kwestii podzielnii, ale raczej przychylają się do opinii, że powinien pozostać aktywny politycznie, niż odejść z polityki. Co ciekawe, zadeklarowani wyborcy Nowoczesnej częściej niż zwolennicy PO chcieliby, aby Donald Tusk już wkrótce powrócił do polskiej polityki.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Czy Pan(i) osobiście wolał(a)by, aby Donald Tusk:			
	powrócił do polskiej polityki	pozostał na drugą kadencję na stanowisku przewodniczącego Rady Europejskiej	w ogóle wycofał się z polityki	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Nowoczesna Ryszarda Petru	28	61	5	6
Platforma Obywatelska	19	70	5	6
Kukiz’15	14	36	31	19
Sojusz Lewicy Demokratycznej	12	62	19	7
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	5	19	68	8

Wyniki badania pokazują, że Polacy mają problem z rzeczową i bezstronną oceną Donalda Tuska jako przewodniczącego Rady Europejskiej. Świadczy o tym daleko idąca polaryzacja i polityzacja ocen sposobu sprawowania przez niego tej funkcji. Mimo kontrowersji wokół Donalda Tuska ponad połowa Polaków uważa, że rząd Beaty Szydło powinien poprzeć jego ponowny wybór na stanowisko szefa Rady Europejskiej. Co ciekawe, tylko stosunkowo nieliczni chcieliby, aby po zakończeniu obecnej kadencji Donald Tusk powrócił do polskiej polityki.

Opracowała
Beata ROGUSKA